

Beslutsunderlag I
Styrelsen 2019-02-18
Diarienummer 0014/19

Handläggare: Peter Berggren, bolagsansvarig
Telefon: 031- 368 54 56
E-post: peter.berggren@gshab.goteborg.se

Hemställan till kommunstyrelsen från Johannebergs Science Park AB gällande förlängt ekonomiskt stöd för utveckling av CELSIUS 2.0

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Business Region Göteborg AB:s och Johanneberg Science Park AB:s hemställan till kommunstyrelsen, gällande förlängt stöd 2019–20 för utveckling av CELSIUS 2.0, avstyrks.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärende

Som en del av Göteborgs Stads Smart Cities-arbete söktes EU-projektmedel från EU:s sjunde ramprogram under en utlysning inom initiativet Smart Cities and Communities. Ansökan beviljades och år 2013 börjades CELSIUS-projektet med Göteborgs Stad som ”lead partner”. Projektets fokus är innovation och kunskapsöverföring inom fjärrvärme/-kyla (www.celsiuscity.eu).

Projektet avslutades i slutet av 2017, och ett samlat arbete påbörjades för att se förutsättningar för att initiera en version 2.0. Enligt dåvarande analys beslutades Johanneberg Science Park AB (JSP) vara den mest lämpade parten för att uppnå potentialen i det föreslagna initiativet.

Kommunstyrelsen hemställde redan 6 september 2017 till Business Region Göteborg AB (BRG) att verka för att JSP omgående, och i samverkan med andra parter, skulle finna formerna för CELSIUS 2.0. Under början av 2018 återkom JSP med ett underlag till BRG kring hur verksamheten skulle initieras samt även en hemställan om finansiering från kommunala medel för verksamheten under initieringsåret 2018.

11 april 2018 beslutade kommunstyrelsen i enlighet med hemställan, att ge JSP rätt att avropa kostnader om 1,5 mnkr, gällande 2018, för att etablera utvecklingsprojektet CELSIUS 2.0. Stadsledningskontoret bedömde vidare att ytterligare kommunala medel inte behövde tillskjutas för 2019–2021.

JSP har arbetat vidare enligt den plan som beslutades kring CELSIUS 2.0 och har bland annat lyckats säkra finansiering från både Climate KIC och Energimyndigheten samt avvaktar beslut om finansiering från DG Energy.

Dock ser inte JSP initieringsarbetet som fullföljt enligt grundplanen, utan äskar om förlängt ekonomiskt stöd från Göteborgs Stad även för perioden 2019–20 med ytterligare 1.5 mnkr per år.

Ekonomiska konsekvenser

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Barnperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Mångfaldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Bilagor

1. Prokollsutdrag och handlingar från Business Regions Göteborg AB:s styrelsemöte 3 december 2018 gällande Johanneberg Science Park AB:s hemställan till Göteborgs Stad om förlängt ekonomiskt stöd för utveckling av CELSIUS 2.0 för 2019–20

Bedömning av Stadshus VD

Stadshus vd gör bedömningen att JSP:s äskande om förlängt ekonomiskt stöd bör avstyrkas.

Stadshus ser vällovligt på att Stadens verksamheter deltar i, och även driver, olika internationella utvecklingsprojekt. CELSIUS 1.0 har bidragit till Stadens verksamheter på flera nivåer.

Att hitta en form där JSP kan ytterligare utveckla det nätverk av städer och aktörer som etablerats, inom ett CELSIUS 2.0, är vällovligt.

För att uppnå dessa mål bidrog Göteborgs Stad, med både stöd och direkt finansiering under 2018, till JSP under en uppstartsfas.

För nästa fas av initiativet ser Stadshus dock att projektet bör ses som en del av JSP:s ordinarie verksamhet, och finansieras enligt de styrprinciper som finns beslutade.

Detta innebär att JSP:s styrelse gemensamt bör besluta att finansiera CELSIUS 2.0 inom ordinarie budget, alternativt be aktieägarna gemensamt finansiera initiativet enligt aktieägaravtalet.

Stadsledningskontoret poängterar även i finansieringsbeslutet, från 11 april 2018, att ytterligare kommunala medel inte behöver tillskjutas för 2019–2021.

Stefan Söderlund
VD, Göteborgs Stadshus AB

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

**Utdrag ur protokoll från styrelsemöte i Business Region Göteborg AB
måndagen den 10 december kl. 13.00-16.30**

... 10 **Hemställen Johanneberg Science Park AB gällande Celcius 2019 – 2020**

Mats Bergh adjungerades till mötet och redogjorde för ärendet, varefter styrelsen beslutade i enlighet med förslaget jämte följande tillägg:

Om projektet skulle komma att vara ekonomiskt självbärande före projektidens utgång, ska återbetalning ske.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

Rätt utdraget intygas

Annelie Wignell

Chef Verksamhetsstöd och Ekonomi
Business Region Göteborg AB

Expedieras
Göteborgs Stadshus AB

2018-12-03

Till styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Yttrande över Johanneberg Science Park ABSs hemställan till Göteborgs Stad om förlängt ekonomiskt stöd för utveckling av CELSIUS 2.0 för åren 2019-2020

Bakgrund

Kommunstyrelsen hemställde 2017-09-06 till Business Region Göteborg AB (BRG) att verka för att Johanneberg Science Park AB (JSP) omgående skulle påbörja ett arbete med att, i samverkan med stadsledningskontoret och i tillämpliga delar Göteborg Energi AB och BRG, finna formerna för CELSIUS fas 2.

JSP inkom med ett underlag som beskrev hur verksamheten skulle initieras under 2018 tillsammans med berörda delar av staden och externa samarbetspartners. Vidare gjordes en hemställan om finansiering från kommunala medel för verksamheten under initieringsåret 2018.

BRG är delägare (37,45%) i Johanneberg Science Park AB och behandlar ärendet i egenskap av klustermoder. BRGs styrelse tillstyrkte det förra ärendet med JSP:s hemställan om kommunala medel (2018-01-12). Kommunstyrelsen (KS) fattade därefter beslut (2018-04-11) att ge JSP rätt att avropa 1,5 Mkr för att etablera utvecklingsprojektet.

JSP har redovisat för arbetet under året och utveckling framåt samt inkommer nu med en hemställan om förlängt ekonomiskt stöd för utveckling av CELSIUS 2.0 för åren 2019 och 2020. Se bilaga.

Förlängt ekonomiskt stöd 2019-2020

För att slutföra uppdraget med att få det tidigare projektet CELSIUS att övergå i en ny, stadigvarande och självbärande form har JSP uppskattat att det skulle krävas fortsatt finansiering med 1,5 Mkr årligen för åren 2019 och 2020. Att det behövs en så pass lång tid att genomföra en medlemskapsbaserad organisation baseras dels på erfarenheter från utvecklingen av det Västsvenska Kemi- och Materialklustret och dels på dialog med städer och privata aktörer inom Europa.

Ambitionen är att ett eventuellt projekt över tid ska vara ekonomiskt självbärande men det kvarstår behov av finansiering i ett utvecklingsskede. Euroheat & Power är med och finansierar den initiala utvecklingen på ungefär samma nivå (1 mkr). JSP söker även offentliga medel från Energimyndigheten att växla upp dessa med.

Enligt uppgift från JSP så söker de finansiering med två inriktningar, det ena är projektmedel för att utveckla pågående verksamheter startade under Celsius 1 (C1). Parallellt söker JSP medel för att utveckla själva affärsmodellen för att få Celsius 2 självbärande på sikt.

I den IVL rapport som kom som en del i utvärderingen av C1 nämndes ett förslag som bygger på att skapa en medlemsorganisation. JSP har undersökt om Västsvenska Kemiklustret skulle kunna vara en bra modell att bygga på och det är till detta arbete som den extra finansieringen är avsedd.

BUSINESS REGION GÖTEBORG

JSP har haft möjlighet att lyfta frågan vid Celsiuskonferensen i Bryssel förra veckan och det finns ett intresse bland Celsius städerna att diskutera vidare. Dock har samverkan mellan städerna under C1 haft mer av projektkaraktär och det finns ett intresse att tillsammans bygga något mer långsiktigt. Här behövs en del arbete för att förankra och komma vidare med förslaget.

Om förlängt stöd 2019-2020 uteblir kan det på sikt bli så att Celsius 2.0 helt avvecklas men i nuläget blir konsekvensen att arbetet med att skapa en medlemsorganisation inte genomförs och det finns därmed risk att det intresse som finns bland de ursprungliga Celsius städerna svalnar. Om det blir verksamhet blir den mer av projektkaraktär kopplat till olika former av utlysningar.

Under C1 fick Göteborg Stad ett gott rykte och många aktörer har i perioden mellan C1 och C2 förlitat sig på att Göteborg tar lead i en övergång/fortsättning. JSP uttrycker övertygelse om att Göteborg har mycket goodwill att tjäna på att säkra en övergång i en ny form. Förutsatt att det landar i någon form av medlemsorganisation får därmed Göteborg en annan och mer likvärdig roll i förhållande till övriga Celsius städer.

VD på JSP har bl.a. träffat ett antal företrädare för Kommissionen, DG Energi, transport etc och de påpekade alla städernas betydelse för att möta bland annat utmaningar inom klimat, urbanisering, energitillgång mm. Sammantaget verkar de mycket intresserade av att fortsätta satsa medel som just städer kan söka och ta del av. Med bakgrund i C1 ligger JSP sällsynt väl positionerade och det finns en möjlighet att ta tillvara detta och rusta inför framtiden. I detta arbete kan JSP som de redan gjort med projekten FED och IRIS utveckla JSPs samarbete med Göteborg Stad och bli ombud för stadens deltagande i kommande satsningar.

Kompletteringsbudget (KS 2018-04-11)

Beslutet gav JSP rätt att avropa kostnader om 1,5 mnkr för att etablera utvecklingsprojektet CELSIUS 2.0. I sitt underlag för beslutet noterar Kommunstyrelsen (KS) att JSP tidigare gjort bedömningen att utökad finansieringsbehov finns även efter 2018. KS skriver att de ser att detta är ett utvecklingsprojekt som drivs på kommunens initiativ. Det har levererat utifrån kommunens förväntningar och vi vill fortsätta att det ska fortsätta göra så. Utvecklingsprojektet kommer att vara samhällsnyttigt och det är för kommunen viktigt att forskningsresultaten kommer alla till del.

I underlaget anges vidare att JSP äskar 1,5 mnkr av kommunala medel för 2018 för samordning och framskrivning av ansökningar till regional, statlig och EU-finansiering. Parterna har identifierat möjligheter att ansöka om medel från såväl nationell (Energimyndigheten) som EU nivå och även bidrag från privata företag. Den sammanlagda finansieringsmodellen rör sig om 4–5 mnkr årligen under åren 2019-2020, utöver parternas eventuellt egna bidrag.

Under projektfasen 2019–2021 lanseras och fastställs projektförslag, finansierings/affärsmodell samt stadigvarande driftorganisation för CELSIUS 2.0. JSP föreslår att de tillförs 1,5 mnkr årligen av kommunala medel även under denna fas. Stadsledningskontoret (SLK) som varit ägare av CELSIUS-projektet, bedömer i samma beslutsunderlag att möjligheterna är goda att få del av de medel som beskrivits ovan.

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Näringslivsutvecklingsperspektiv

BRGs sammanfattade bedömning står kvar från tidigare yttrande:

1. I enlighet med remissvar (Dnr 0556/17) på den grundläggande rapporten så har CELSIUS 2.0 *"möjlighet att leverera stor nytta till Göteborg ur ett antal olika perspektiv, bland annat marknadsföring, näringslivsutveckling, klimatnytta, policypåverkan och kompetensutveckling."*
2. Vidare i samma remissvar sammanfaller idén och ligger i linje med *"BRG:s specifika uppdrag att marknadsföra regionen, verka för en hållbar tillväxt med miljömässig hänsyn och erbjuda vårt näringsliv exportstödjande insatser."* Här i ligger befintlig besöksverksamhet inom Green Gothenburg och exportstödjande aktiviteter inom EEN.
3. Vi har tidigare understrukit vikten av samverkan med akademi/institut och näringsliv. Det är därför mycket lovande att se intentioner för en uttrycklig samverkan med namnkunniga aktörer som Euroheat & Power och RISE.
4. Det är kartlagt ett flertal finansieringskällor för CELSIUS 2.0 i ett längre tidsperspektiv. Viktigt att poängtera är att det krävs resurser för såväl samordning som framskrivning av ansökningar till exempelvis regional, statlig och EU-finansiering.

BRG har ingen direkt medverkan i CELSIUS 2.0 utan kopplar detta till vårt uppdrag att marknadsföra regionen, verka för en hållbar tillväxt med miljömässig hänsyn och erbjuda vårt näringsliv exportstödjande insatser.

Ekonomiska konsekvenser

För BRG ses ingen ekonomisk eller annan konsekvens för BRG under förutsättning att finansiering utbetalas direkt från Göteborgs Stad till JSP. Frågan om finansieringen utbetalas som verksamhetsstöd eller som ersättning för uppdraget har betydelse för momsfrågan och behöver tydliggöras i underlaget från SLK i samband med beslutet.

Styrelsen föreslås besluta att:

1. Tillstyrka förslaget från JSP om förlängt stöd 2019-2020 för utveckling av CELSIUS 2.0.
2. Överlämna ärendet till stadens budgetberedning.

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD

Bilaga:

1. JSP "Åskande om förlängt ekonomiskt stöd för utveckling av CELSIUS 2.0"

Äskande om förlängt ekonomiskt stöd för utveckling av CELSIUS 2.0

Inledning.

Johanneberg Science Park har under 2018 tillsammans med Stadsledningskontoret och Businessregion Göteborg arbetat med att sammanställa förutsättningarna för hur det under 2017 avslutade CELSIUS-projektet kan övergå i en ny fas, här kallad CELSIUS 2.0. Förutsättningarna för detta arbete definierades (KS beslut 2017-09-06 (dnr 0556/17)) enligt följande:

1. Kommunstyrelsen hemställer till Business Region Göteborg AB att verka för att Johanneberg Science Park AB omgående påbörjar ett arbete med att, i samverkan med stadsledningskontoret och i tillämpliga delar Göteborg Energi AB och Business Region Göteborg AB, finna formerna för CELSIUS fas 2.
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att särskilt bistå Johanneberg Science Park AB tills CELSIUS-projektets projekttid har löpt ut.

Detta resulterade i Johanneberg Science Park tillfördes 1,5 Mkr under 2018 för att kunna arbeta med uppdraget (KS beslut 2018-04-11 (yrkande § 302)). Det ursprungliga uppdragsförslaget var formulerat på så vis att CELSIUS 2.0 skulle definierats som ett treårigt projekt vars mål skulle vara att:

1. Utveckla en ny affärsmodell så att verksamheten blir ekonomiskt självbärande
2. Finna en organisationsform så att verksamheten övergår från projektform till stadigvarande
3. Bibehålla och vidareutveckla dagens aktiviteter inom CELSIUS i avsikt att åstadkomma ovanstående

Johanneberg Science Park har under 2018 inlett arbetet med att utveckla affärs/finansieringsmodell för CELSIUS 2.0 och inom ramen för detta fokusera på näringslivets engagemang. Parallellt har det undersökts vilka vidare möjligheter för offentlig finansiering som existerar. Arbetet har även omfattat att fastställa hur och i vilken omfattning Göteborg Stad i övrigt skall vara engagerat i CELSIUS 2.0.

Resultat 2018

För att lägga grunden för en fortsättning av CELSIUS projektet har under 2018 nedanstående aktiviteter genomförts och är nu avslutade. (punkt 3 s 1)

- Flytta databas och servrar från Göteborg Energi
- Kommunikationsaktiviteter (varumärke, profil, kanaler)
- Vidareutveckling och underhåll av wikidatabasen
- Bibehålla det europeiska stadsnätverket
- Bibehålla nätverket; industri och akademi
- Fortsatta aktiviteter med webinarier
- Mäklarevent för att bredda den industriella intressentgruppen
- Kick-off konferens för CELSIUS 2
- Relationsbygge och initiering av klusterorganisation

För att utveckla en långsiktig affärsmodell med syfte att göra verksamheten ekonomiskt självbärande har det under 2018 arbetats med att ta fram ett förslag till en sådan struktur. Det inledande arbetet har resulterat i att det förutspås en blandning av privata och offentliga medel och JSP har därför studerat strukturen kring det Västsvenska Kemi- och Materialklustret. Johanneberg Science Park är sedan 2016 värdorganisation för detta kluster och principen för klustrets finansiering bygger dels på medlemsavgifter samt söka bidrag från offentliga finansieringskällor. Det bedöms som sannolikt att denna modell skulle kunna vara tillämplig även för en ny klusterbildning utgående från de intressenter som deltagit i det ursprungliga CELSIUS projektet. (punkt 1-2 enligt uppdragsförslaget s 1)

För att verifiera att det bland de ursprungliga intressenterna finns ett intresse av en fortsättning har det under året lämnats in tre ansökningar om offentliga bidrag. Ett antal aktörer, både städer och privata aktörer, har ställt sig bakom dessa ansökningar genom stödbrev mm vilket bekräftar att det finns ett intresse för en fortsättning. De inskickade ansökningarna samt status för dessa är:

Finansiär	Tot. Budget (MKr)	Tid (år)	JSP del (MKr)	STATUS (beslut under 2018)
Climate KIC EIT	6	3	2	Beviljad
Energimyndigheten	3	3	1	Positivt besked – förhandling
DG Energy	6	3	1,5	Anbud lämnat

Ansökan till Climate KIC är i huvudsak inriktad på uppskalningsprocesser dvs vi kan ta goda och demonstrerade resultat från CELSIUS och arbeta vidare med hur dessa kan implementeras i större skala samt undersöka vilka möjliga hinder, inklusive regelverk, som kan motverka en större spridning. Ansökan till Energimyndigheten handlar om att utveckla olika former av innovationskluster, i första hand i Sverige. Denna skall användas för att utveckla formerna för ett större kluster inom Europa vilket bygger på existerande närverk av städer och företag inom CELSIUS. Ansökan till DG Energy

handlar i huvudsak om kunskapsspridning av framtida energisystemlösningar med fokus på värme och kyla och kompletterar mycket väl det som sker i de övriga ansökningsförslagen.

Det återstår nu att arbeta vidare med klusterorganisationen och att utveckla en medlemskapsmodell vilken borgar för den stadigvarande finansieringen och därmed bidrar till att göra CELSIUS 2.0 ekonomiskt självbärande. Johanneberg Science Park anser att det skulle vara mycket värdefullt att vara värdorganisation för ännu ett kluster.

Förslag

För att slutföra uppdraget med att få det tidigare projektet CELSIUS att övergå i en ny, stadigvarande och självbärande form har Johanneberg Science Park uppskattat att det skulle krävas fortsatt finansiering med 1,5 Mkr årligen för åren 2019 och 2020. Att det behövs en så pass lång tid att genomföra en medlemskapsbaserad organisation baseras dels på erfarenheter från utvecklingen av det Västsvenska Kemi- och Materialklustret och dels på dialog med städer och privat aktörer inom Europa.

Huvuddragen för aktiviteter under 2019-2020 kan därför sammanfattas enligt:

1. Fortsätta utveckla vision, mål, strategier för CELSIUS 2.0
2. Etablera affärsmodell
 - i. Bekräfta organisationsform (Johanneberg Science Park godtas som värdorg.)
 - ii. Utökad aktivitetsplanering och erbjudanden
 - iii. Utveckla medlemskapsmodell (näringsliv/städer)
 - iv. Fortsatt ansökningsförfarande (offentliga medel) för 2019 och framåt
3. Teckna samarbetsavtal med nyckelstäder
4. Partnerutveckling, nya privata aktörer, teckna medlemskap i klustret/värdorganisationen
5. Identifiera potentiella strategiska samarbeten, ej partnerskap

För att genomföra detta arbete äskar därför Johanneberg Science Park totalt 3 MKr för åren 2019-2020.